

Sygn. akt VII U 1199/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2017 r. w Warszawie

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 23 kwietnia 2014 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. S. na skutek jej wniosku z dnia 31 marca 2014 r. prawo do wyliczenia emerytury na nowo w oparciu o wynagrodzenie z 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przy uwzględnieniu wartości wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury równej 89,61% i z uwzględnieniem kwoty bazowej na dzień złożenia wniosku i przyjmując do wyliczenia emerytury dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za lata:

- 1970 w wysokości 24.000,00 zł,
- 1971 w wysokości 24.600,00 zł,
- 1972 w wysokości 28.800,00 zł,
- 1973 w wysokości 32.800,00 zł,
- 1974 w wysokości 40.950,00 zł,
- 1975 w wysokości 36.800,00 zł,
- 1976 w wysokości 40.100,00 zł,
- 1977 w wysokości 42.300,00 zł,
- 1978 w wysokości 45.200,00 zł,

- 1979 w wysokości 48.300,00 zł,
- 1980 w wysokości 53.947,00 zł,
- 1981 w wysokości 65.105,00 zł,
- 1983 w wysokości 153.656,00 zł ,
- 1984 w wysokości 199.668,00 zł,
- 1985 w wysokości 240.632,00 zł,
- 1986 w wysokości 276.860,00 zł,
- 1987 w wysokości 355.400,00 zł,
- 1988 w wysokości 556.400,00 zł,
- 1989 w wysokości 3.003.712,00 zł,
- 1990 w wysokości 11.287.250,00 zł.

2. w pozostałym zakresie odwołanie oddala.

UZASADNIENIE

W dniu 4 czerwca 2014r. **J. S.** złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 23 kwietnia 2014r. nr (...) na podstawie której odmówiono jej prawa do ponownego przeliczenia emerytury.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że posiada prawo do emerytury z urzędu przyznaną jej w związku z ustaniem prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy przyjął tę samą podstawę, co w przypadku przyznanej wcześniej renty. W ocenie odwołującej skarżona decyzja jest niezasadna, gdyż nie składała wniosku o przeliczenie świadczenia w związku z wykorzystaniem wyższego wskaźnika, lecz o wyliczenie na nowo świadczenia emerytalnego. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego odwołująca zaznaczyła, że nowe obliczenie emerytury powinno się odbywać tak, jakby jej wysokość była ustalana po raz pierwszy. Organ rentowy nie dokonał zaś obliczenia wariantów emerytury w celu wybrania najkorzystniejszego świadczenia (odwołanie k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 czerwca 2014r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania J. S.

na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając stanowisko organu rentowego w sprawie działający w jego imieniu pełnomocnik wyjaśnił, że po rozpatrzeniu wniosku odwołującej o ponowne ustalenie emerytury z dnia 31 marca 2014r. w oparciu o art. 111 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach

z FUS ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury odwołującej wyliczony

z dwudziestu lat kalendarzowych wyniósł 75,42% i okazał się niższy od wskaźnika dotychczasowego, wyliczonego z lat 1987-1989, wynoszącego 103,29%. Na tej podstawie organ rentowy wydał skarżoną decyzję i odmówił odwołującej ponownego ustalenia podstawy wymiaru przysługującego jej świadczenia emerytalnego. Ponadto organ rentowy wskazał, że na mocy decyzji z dnia 18 czerwca 2014r. przeliczył emeryturę odwołującej, uwzględniając wynagrodzenie minimalne za okresy od 7 listopada 1963r. do 29 sierpnia 1964r. oraz od 1 czerwca 1965r. do 15 listopada 1974r. i ustalając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z dwudziestu lat kalendarzowych w wysokości 77,05% (odpowiedź na odwołanie k. 4-5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. S., urodzona w dniu (...), na przełomie lat 1969-1990 była zatrudniona kolejno w Urzędzie Dzielnicowym W.w W. okresie

od 1 września 1969r. do 30 kwietnia 1975r. na stanowisku starszego referenta, Dzielnicowym Biurze (...) (...). W. w W. na stanowisku starszego referenta

w okresie od 1 czerwca 1975r. do 30 października 1982r. oraz na stanowisku inspektora dzielnicowego w Urzędzie (...) W.-Dzielnicy W. w okresie od 1 października 1982r. do 31 grudnia 1990r. Wynagrodzenie odwołującej w poszczególnych latach zatrudnienia wynosiło:

a) w okresie zatrudnienia w Urzędzie Dzielnicowym W.w W.:

w 1969r. – 8.000 zł, w 1970r. – 24.000 zł, w 1971r. – 24.600 zł, w 1972r. – 28.800 zł, w 1973r. – 32.800 zł, w 1974r. – 40.950 zł, w 1975r. – 14.000 zł;

b) w okresie zatrudnienia w Dzielnicowym Biurze (...) (...) W.

w W.: w 1975r. – 22.800 zł, w 1976r. – 40.100 zł, w 1977r. – 42.300 zł, w 1978r. – 45.200 zł, w 1979r. – 48.300 zł, w 1980r. – 53.947 zł, w 1981r. – 65.105 zł, w 1982r. – 47.542 zł;

c) w okresie zatrudnienia w Urzędzie (...) W.-Dzielnicy W.: w 1982r. –

32.232 zł, w 1983r. – 153.656 zł, w 1984r. – 199.668 zł, w 1985r. – 240.632 zł, w 1986r. – 276.860 zł, w 1987r. – 355.400 zł, w 1988r. – 556.400 zł, w 1989r. – 3.003.712 zł, w 1990r. – 11.287.250 zł.

(książeczka ubezpieczeniowa odwołującej k. 18 a.s., zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 121-122 a.r. i ostatnia k. a.r. tom I).

Od 1 lipca 1991r. J. S. miała przyznane prawo do renty inwalidzkiej

w związku z zaliczeniem jej do II grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił wskaźnik podstawy wymiaru renty odwołującej

w wysokości 103,29%. Od 1 maja 2002r. odwołująca została uznana za osobę trwale

i całkowicie niezdolną do pracy i przyznano jej rentę stałą (decyzje ZUS z 20.07.1992r.

k. 44 a.r. i z 24.04.2002r. k. 98 a.r. tom I).

W związku z osiągnięciem przez J. S. wieku emerytalnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 1 stycznia 2006r. znak: (...) przyznał

jej emeryturę z urzędu na podstawie art. 27a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do

ustalenia wysokości emerytury organ rentowy przyjął dotychczasową podstawę wymiaru renty w wymiarze 103,29%

(decyzja ZUS o przyznaniu emerytury z urzędu k. 105 a.r. tom I).

W dniu 1 kwietnia 2014r. (data na kopercie) J. S. złożyła do ZUS wnioski

o wyliczenie przysługującej jej emerytury na nowo. Do wniosku odwołująca załączyła zaświadczenia o zatrudnieniu

i wynagrodzeniu wystawione przez Urząd (...) W. (wniosek o ponowne ustalenie emerytury z 31.03.2014r. z

załącznikami k. 120-122 a.s.).

Decyzją z dnia 23 kwietnia 2014r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. powołując się na treść art. 111 ustawy o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił odwołującej prawa do ustalenia podstawy wymiaru

emerytury wskazując, że dotychczasowy wskaźnik podstawy wymiaru był ustalony z okresu od 1 stycznia 1987r. do 31

grudnia 1989r. i wynosi 103,29%, natomiast ustalony z 20 lat kalendarzowych z lat 1966-1990 wynosi 75,42% (decyzja

ZUS

z 23.04.2014r. k. 123 a.s.).

J. S. odwołała się od powyższej decyzji ZUS inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie k. 2 a.s.).

W toku postępowania J. S. składała do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dodatkowe dokumenty na potwierdzenie wysokości osiągniętych zarobków na przełomie lat 1969-1990, w wyniku czego organ rentowy wydał szereg decyzji na podstawie których przeliczał emeryturę odwoływanej. Na tej podstawie organ rentowy wydał decyzje:

- z dnia 3 czerwca 2014r. przyjmując wskaźnik podstawy wymiaru 75,42% i ustalając jej wysokość na kwotę 1.334,42 zł od dnia 1 marca 2014r.,

- z dnia 18 czerwca 2014r. przyjmując wskaźnik podstawy wymiaru 77,05% i ustalając jej wysokość na kwotę 1.348,62 zł od dnia 1 kwietnia 2014r.

Ponadto w związku z przedłożeniem przez odwołującą w toku postępowania zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 27 lutego 2015r. wystawionego przez (...) Urząd Wojewódzki Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję

z dnia 8 marca 2017r. przyjmując wskaźnik podstawy wymiaru 89,61% i ustalając jej wysokość na kwotę 1.507,00 zł od 1 lutego 2017r. (decyzje ZUS: k. 128, 134 a.r. tom I oraz

k. 173 a.s.).

Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości i finansów celem wyliczenia wysokości emerytury J. S. w trybie art. 111 oraz art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy i aktach rentowych (k. 47 i 153 a.s.).

Biegły sporządził następujące warianty wyliczeń emerytury odwoływanej w oparciu

o wynagrodzenie z 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku:

a) wariant I, w którym za okres od 1 września 1969r. do 30 kwietnia 1975r. przyjęto wynagrodzenie minimalne – wartość wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynosi 77,05%. Kwota emerytury wyliczona na podstawie art. 111 ustawy emerytalnej wynosi 1.348,61 zł, zaś na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej wynosi 1.621,43 zł;

b) wariant II, w którym za okres od 1 września 1969r. do 30 kwietnia 1975r. przyjęto wynagrodzenie zgodnie z zaświadczeniem Rp-7 z 27 lutego 2015r. – wartość wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynosi 89,61%. Kwota emerytury wyliczona na podstawie art. 111 ustawy emerytalnej wynosi 1.458,15 zł, zaś na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej wynosi 1.760,87 zł.

(opinie biegłego z zakresu rachunkowości i finansów: z marca 2016r. k. 54-79 a.s, z lipca 2016r. k. 103-109 a.s. oraz z lipca 2017r. k. 190-213 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranych w sprawie dowodów z dokumentów, w tym akt organu rentowego, a także w oparciu o opinię biegłego

z sądowego z zakresu rachunkowości i finansów P. B.. Sąd uwzględnił również akta osobowe odwołującej przekazane z (...) Urzędu Wojewódzkiego (k. 42 i następne a.s.). Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd Okręgowy w całości uznał za wiarygodny. Dokumenty znajdujące się w aktach rentowych korzystały z domniemania prawdziwości wynikającego z art. 244 i nast. k.p.c., a ich wiarygodność nie została zakwestionowana przez żadną ze stron.

Opinia biegłego z zakresu rachunkowości została sporządzona w sposób rzetelny

i szczegółowy, w oparciu o bogatą dokumentację załączoną do akt sprawy i akt organu rentowego. Biegły dokładnie odniósł się do stawianych przez Sąd tez dowodowych

i zaprezentował różne wersje wyliczeń uwzględniając przy tym stanowiska stron. Ostatecznie Sąd oparł się przede wszystkim na opinii biegłego z lipca 2017r. (k. 190-213 a.s.) jako najlepiej odnoszącej się do sytuacji odwoływanej. Opinia ta nie była kwestionowana przez strony postępowania, a ponadto była zgodna ze stanowiskiem organu rentowego przyjętym

na tle wydanej w toku procesu decyzji z dnia 8 marca 2017r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 23 kwietnia 2014r. nr (...) zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył kwestii wyliczenia wysokości przysługującego J. S. świadczenia emerytalnego. Odwołująca jako osoba pobierająca rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z dniem 1 stycznia 2006r. nabyła prawo do emerytury

z urzędu, które to świadczenie zostało jej przyznane decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tego samego dnia. W dniu 1 kwietnia 2014r. odwołująca złożyła w organie rentowym wniosek o wyliczenie na nowo przysługującego jej świadczenia emerytalnego.

Na mocy skarżonej decyzji z dnia 23 kwietnia 2014r. organ rentowy odmówił odwołującej prawa do ustalenia podstawy wymiaru emerytury, wskazując, że dotychczasowy wskaźnik podstawy wymiaru przysługującego jej świadczenia jest wyższy, niż ustalony na podstawie 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu. Kwestionując stanowisko organu rentowego odwołująca wskazała, że nie domagała się przeliczenia świadczenia z wykorzystaniem wyższego wskaźnika, lecz o wyliczenie na nowo świadczenia emerytalnego, z uwzględnieniem najkorzystniejszego wariantu oraz przyjmując kwotę bazową na dzień złożenia wniosku.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1383) podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi:

- 1) podstawa wymiaru renty - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo
- 2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15 ww. ustawy.

Powyższe reguły stosuje się przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do tej renty albo do emerytury. Zgodnie zaś z art. 15 ust. 1, 4 i 5 ustawy emerytalnej podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176 ww. ustawy. W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Z kolei w myśl art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55.

Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy (art. 53 ust. 2 ww. ustawy). Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury (ust. 3). Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (ust. 4). Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio, jeżeli podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjętej do obliczenia świadczenia przedemerytalnego (ust. 5).

Bezspornym jest, że J. S., jako osobie urodzonej przed 1 stycznia 1949r. i pobierającej stałą rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, została przyznana emerytura z urzędu. Prawo do tego świadczenia zostało odwołującej przyznane decyzją ZUS z dnia 1 stycznia 2006r. na mocy art. 27a ustawy emerytalnej w brzmieniu aktualnym na dzień wydania ww. decyzji, tj. zgodnie z osiągnięciem wieku emerytalnego dla kobiet wynoszącego 60 lat. W myśl art. 54a ustawy emerytalnej wysokość tej emerytury oblicza się zgodnie z regułami ustalonymi w art. 53 ww. ustawy, a więc z uwzględnieniem kwoty bazowej oraz okresów składkowych i nieskładkowych.

W ocenie Sądu Zakład Ubezpieczeń Społecznych nietrafnie zinterpretował wniosek odwołującej z dnia 1 kwietnia 2014r., uznając go za wniosek o ponowne obliczenie wysokości emerytury w trybie art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na tle art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej nie ma wątpliwości, że w przypadku J. S. zachodziła taka możliwość. Odwołującej zostało bowiem przyznane prawo do emerytury z urzędu w związku z osiągnięciem przez nią wieku emerytalnego i nie składała wniosku o przyznanie jej tego świadczenia. Podstawa wymiaru emerytury ubezpieczonego, który wcześniej miał ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, może być ustalona na nowo w myśl art. 15 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej także wówczas, gdy do jej obliczenia ma być przyjęta podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne w tej samej wysokości i z tego samego okresu, które zostały uwzględnione przy ustalaniu podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy (zob. uchwały Sądu Najwyższego z 15 czerwca 2005r. II UZP 3/05, z 20 lipca 2006r. II UZP 9/06). W uzasadnieniu uchwały z dnia 5 kwietnia 2007r. (I UZP 7/06) wybór wariantu określonego w art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej powoduje, że podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy, można dla tego nowego świadczenia (emerytury) ustalić na nowo i z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku o emeryturę, ale tylko w myśl art. 15, tj. z zachowaniem zasad wskazanych w tym przepisie. Oznacza to, że ustalana na nowo - w myśl art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej - podstawa wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, jest wyliczana według przeciętnej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego ubiegającego się o emeryturę z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o to nowe świadczenie (art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej), albo o ponowne jego obliczenie (art. 111 ust. 1 pkt 2 tej ustawy). Dodatkowo (alternatywnie), na wniosek ubezpieczonego, podstawę wymiaru emerytury może stanowić przeciętna podstawa

wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed dniem zgłoszenia wniosku o emeryturę (art. 15 ust. 6 ustawy emerytalnej) albo o ponowne jego obliczenie (art. 111 ust. 3 tej ustawy). W powołanym przepisie uregulowano zatem kwestię ustalania podstawy wymiaru emerytury lub renty w sytuacji posiadania wcześniej ustalonego prawa do jednego z tych świadczeń lub pobierania świadczenia przedemerytalnego. Zasadą jest przyjęcie podstawy wymiaru poprzedniego świadczenia (w przypadku świadczenia przedemerytalnego oznacza to podstawę wymiaru emerytury). Przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, ustawa przewiduje rozwiązanie alternatywne,

czyli ustalenie podstawy wymiaru na nowo w myśl art. 15. Co więcej, świadczeniobiorca - pobierający rentę z tytułu niezdolności do pracy, który we wniosku o emeryturę nie zgłosił żądania ustalenia podstawy wymiaru na nowo, a uczynił to dopiero po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej świadczenie - zachowuje prawo do obliczenia emerytury zgodnie

z art. 21 ust. 1 pkt 2 (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z 15 lutego 2006r., II UZP 16/05, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 24 marca 2017r., III AUa 1882/16), a zatem także przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku o emeryturę

(zob. uchwałę Sądu Najwyższego z 5 kwietnia 2007r., I UZP 7/06, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 maja 2006r., III AUa 100/05).

Skoro więc w treści przedmiotowego wniosku odwołująca wskazała, że wnosi

o „wyliczenie na nowo mojego pobieranego świadczenia emerytalnego”, to w tych okolicznościach organ rentowy winien był zastosować art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej i obliczyć wysokość emerytury odwołującej przy zastosowaniu podstawy wymiaru ustalonej na nowo w myśl art. 15 ww. ustawy. Znajduje to poniekąd potwierdzenie również w samych działaniach organu rentowego, który na skutek wniesienia odwołania przez J. S. wydał kolejno dwie decyzje – w dniach 3 i 18 czerwca 2014r. – dokonując przeliczenia

w oparciu o tryb określony w powyższym przepisie, przyjmując kolejno wskaźnik podstawy wymiaru emerytury w wysokości 75,42% i ustalając jej wysokość na kwotę 1.334,42 zł

od dnia 1 marca 2014r., a następnie wskaźnik podstawy wymiaru 77,05% i wysokość 1.348,62 zł od dnia 1 kwietnia 2014r.

Mając na uwadze zgłaszane przez odwołującą żądania w zakresie uwzględnienia najkorzystniejszego wymiaru emerytur oraz informacje o wydaniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kolejnych decyzji w przedmiocie wysokości pobieranego przez odwołującą świadczenia Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości

i finansów celem wyliczenia wysokości emerytury J. S.. Na tle dwóch opinii głównych sporządzonych na rzecz niniejszej sprawy biegły przygotował różne warianty wyliczeń emerytury odwołującej, stosując tryb przeliczenia przewidziany zarówno w art. 111 ustawy emerytalnej, jak i art. 21 ust. 1 pkt 2 tejże ustawy, przyjmując wynagrodzenie z 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku. Sąd oparł się

na drugim z wariantów wskazanych przez biegłego w opinii z lipca 2017 roku jako przeprowadzonej w oparciu o art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej oraz uwzględniającej wysokości wynagrodzeń faktycznie uzyskiwanych przez odwołującą na przełomie lat 1969-1990 jako najkorzystniejszej dla odwołującej. W tym wariantcie biegły ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru rzędu 89,61% i przyjął kwotę bazową aktualną na rok 2013

w wysokości 3.191,93 zł, w wyniku czego ustalił wysokość świadczenia odwołującej

w wymiarze 1.760,87 zł. Wysokość poszczególnych wynagrodzeń uzyskiwanych przez odwołującą w tym okresie została potwierdzona załączonymi do akt rentowych drukami

Rp-7 oraz przedłożonym w toku niniejszego postępowania oryginałem legitymacji ubezpieczeniowej odwołującej. Dokumenty te obrazowały uzyskiwane przez odwołującą wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w Urzędzie Dzielnicowym W.

w W. okresie od 1 września 1969r. do 30 kwietnia 1975r., Dzielnicowym Biurze (...) (...) W. w W. w okresie od 1 czerwca 1975r.

do 30 października 1982r. oraz w Urzędzie (...) W.-Dzielnicy W. w okresie

od 1 października 1982r. do 31 grudnia 1990r.

Organ rentowy co do zasady nie kwestionował powyższego wariantu wyliczeń biegłego, wskazując, że dokonał podobnego wyliczenia na mocy wydanej w trakcie procesu decyzji z dnia 8 marca 2017r. (k. 220-221 a.s.) i tak jak biegły ustalił wskaźnik wysokości podawcy wymiaru o wartości 89,61%. Wskazał jednak, iż w jego ocenie nie było podstaw do wyliczenia emerytury odwołującej w oparciu o kwotę bazową aktualną na marzec 2014 roku, a zastosowanie winna mieć kwota bazowa aktualna na dzień ukończenia przez odwołującą wieku emerytalnego, tj. 28 września 2005r. Sąd powyższego stanowiska nie podzielił, stwierdzenie to nie znajduje bowiem oparcia na tle przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ani w orzecznictwie. Zgodnie z art. 19 i 19a ustawy emerytalnej kwota bazowa wynosi 100% przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia społeczne, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, w poprzednim roku kalendarzowym. Kwota bazowa jest ustalana corocznie i obowiązuje od dnia 1 marca każdego roku kalendarzowego do końca lutego następnego roku kalendarzowego. Jak wskazano

w sentencji cytowanej wyżej uchwały Sądu Najwyższego z 5 kwietnia 2007r. (I UZP 7/06) podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy, można ustalić na nowo (art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w punkcie 1)

dla tego nowego świadczenia (emerytury), z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku o emeryturę (zob. również uchwała Sądu Najwyższego

z 29 października 2002r. III UZP 7/02, wyrok Sądu Najwyższego z 9 listopada 2015r.

I BU 9/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 17 maja 2006r. III AUa 100/05).

W przypadku zaś odwołującej za tą datę należało przyjąć dzień 1 kwietnia 2014r., w którym odwołująca wniosła o nowe wyliczenie pobieranego przez nią świadczenia emerytalnego. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w Komunikacie z dnia 11 lutego 2014r. w sprawie kwoty bazowej w 2013 roku (M.P. z 2014r. poz. 147) ogłosił, że kwota bazowa, o której mowa w art. 19 powołanej ustawy, w 2013 r. wyniosła 3.191,93 zł, a więc w wysokości przyjętej przez biegłego z zakresu rachunkowości. Stąd też w ocenie Sądu nie było podstaw do przyjęcia innej kwoty bazowej, niż wskazana przez biegłego.

Dokonane przez biegłego wyliczenia co do zasady nie były również przedmiotem zastrzeżeń odwołującej. W toku postępowania (k. 161 a.s.) odwołująca wносиła jedynie

o przyjęcie wyższego wynagrodzenia za rok 1973r., to jest w trakcie zatrudnienia w Urzędzie Dzielnicowym W. w W., niż zostało przyjęte przez biegłego.

Zgodnie z wyjaśnieniami odwołującej wysokość wynagrodzenia za ten rok określona

w książeczce ubezpieczeniowej (str. 85) wynosi 35.200 zł, a zgodnie z drukiem Rp-7 dotyczącym tego okresu zatrudnienia wynagrodzenie wynosi 32.800 zł, natomiast uwzględnienie powyższej kwoty wynagrodzenia prowadziłoby do otrzymania wskaźnika podstawy wymiaru w wysokości 89,96%. Odwołująca wносиła o uwzględnienie wyższego wynagrodzenia określonego w książeczce ubezpieczeniowej, wskazując, iż wpis został dokonany w okresie, gdy pracodawca dysponował jeszcze dokumentacją finansową, natomiast druk Rp-7 został wystawiony dopiero dnia 27 lutego 2015r. O ile argumentacja odwołującej mogłaby zostać uznana za przekonującą, o tyle wskazać należy, że Sąd dysponował w niniejszym postępowaniu również częścią akt osobowych odwołującej z okresu jej zatrudnienia w Urzędzie Dzielnicowym W. w W.,

w tym dokumentacją pozwalającą oszacować wysokość wynagrodzenia uzyskiwanego przez nią w 1973 roku. Z dokumentacji tej wynika, że od dnia 16 listopada 1971r. odwołująca wraz z powierzeniem jej stanowiska starszego referenta ds. planowania i statystyki otrzymała wynagrodzenie w wysokości 2.400 zł brutto (k. 12 a.s.). Z kolei od dnia 1 września 1973r. odwołującej przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 3.000 zł brutto plus dodatek specjalny w wysokości 400 zł, łącznie 3.400 zł miesięcznie (k. 13 a.s.). Oznacza to, że w okresie od stycznia do sierpnia 1973r. odwołująca uzyskała wynagrodzenie w wysokości 19.200 zł (2.400 zł x 8 miesięcy), natomiast w okresie od września do grudnia 1973r. łącznie wynagrodzenie wyniosło 13.600 zł (3.400 zł x 4 miesiące). Suma wynagrodzeń za poszczególne miesiące w roku 1973 jest więc zgodna z kwotą wynagrodzenia wskazaną

w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawioną przez Wojewódzki Urząd (...) z dnia 27 maja 2015r. przyjętą przez biegłego do obliczeń wysokość emerytury odwołującej (19.200 zł + 13.600 zł = 32.800 zł). W dostępnej Sądowi dokumentacji brak innych dowodów na to, że wynagrodzenie odwołującej pomiędzy listopadem 1971 roku a sierpniem 1973 roku uległo jakiegokolwiek zmianie, która pozwoliłaby na stwierdzenie, że odwołująca otrzymała w roku 1973 wynagrodzenie o wartości zbliżonej do wartości wskazanej w książeczce ubezpieczeniowej. Nadto Sąd miał na względzie, że pozostałe wpisy dotyczące kwot rocznego wynagrodzenia były zbieżne z kwotami wskazanymi w drukach Rp-7 załączonymi do akt rentowych. Stąd też w ocenie Sądu nie było podstaw do uwzględnienia wnioskowanej przez odwołującą kwoty wynagrodzenia za rok 1973r. do wyliczenia emerytury i w konsekwencji przyjęcia wyższego wskaźnika podstawy wymiaru.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy uznał odwołanie J. S.

za zasadne i na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. zmienił skarżoną decyzję organu rentowego z dnia 23 kwietnia 2014r. znak: nr (...) w ten sposób, że przyznał odwołującej prawo do wyliczenia emerytury na nowo w sposób przedstawiony w punkcie 1 sentencji wyroku. W pozostałym zaś zakresie, dotyczącym uwzględnienia przy wyliczeniu emerytury wyższej kwoty wynagrodzenia za rok 1973 odwołanie zostało oddalone na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c., o czym orzeczono w punkcie 2 sentencji wyroku.